

Nr 79.

Av herr **Tengdahl**, om ändringar i 6, 9 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Lagen av år 1916 angående försäkring för olycksfall i arbete har visat sig i vissa delar kräva någon av tidsförhållandena påkallad revision.

Med avseende på beräkningssättet för bestämmande av ersättningsbelopp finnes stadgat, att inkomst utöver 1,800 kronor ej medräknas. Med penningvärdets fall har denna i och för sig minst sagt ofördelaktiga bestämmelse blivit synnerligen orättvis. Av 2,679 under 11 månader år 1918 hos riksförsäkringsanstalten reglerade skador, som räckt över karenstiden, har i icke mindre än 1,086 fall arbetslönen överstigit 1,800 kronor. Flertalet av dessa fall, eller 1,070 stycken, voro vuxna män. Lagstiftarnes mening har helt naturligt varit, att maximibeloppet skulle jämförelsevis sällan överskridas. Enligt den statistik — från tid före kriget — som låg till grund för kommittéförslaget, var detta också förhållandet.

Hur länge nuvarande penningvärde kan hålla sig, vet ju ingen. Att en återgång till förhållandena före kriget ens någonsin kommer att inträffa, betvivlas ju på goda grunder. Just därför, att förhållandena äro så flytande, kan man nu måhända svårigen begära en ny maximisiffra, som fullt skulle kompensera penningvärdets fall för ögonblicket. Vid överläggningar mellan intresserade sakkunniga arbetarerepresentanter har emellertid en höjning av maximisiffran från 1,800 till 2,500 kronor ansetts påkallad. Av liknande skäl som i fråga om maximum har det ansetts rimligt att begära en ökning i minimisiffran från 300 till 500 kronor.

En avdelning av lagen är särskilt provisorisk i avvaktan på den nya sjukkasselagen, som skall lägga en ny grund för socialförsäkringen. Det är avdelningen om karenstiden och ersättningarna under densamma.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 4 saml. 30 häft. (Nr 79—80). 1

Dessa ersättningar äro satta i viss relation till den skadades pensionsavgift — en ganska godtycklig indelningsgrund. Efter nämnda avgifts storlek bestämmes sjukpenningen under karenstiden till kronor 1: —, 1: 25, 1: 75 och 2: 50 per dag vid skada utöver 3 dagar. I väntan på den nya sjukkasselagen finnes ingen anledning nu söka rucka på indelningsgrunden för ersättningsens utgående, men penningvärdets fall synes motivera åtminstone en fordran på 1 kronas ökning i varje klass. Detta blir i den lägsta klassen en ytterst välbehörlig fördubbling.

Olycksfall vid gång till och från arbetet äro icke inbegripna i ersättningsbestämmelserna. Dessa olycksfall äro emellertid rätt talrika och föranleda ofta tvister mellan arbetare och arbetsgivare. Att det tvistas om dylika olycksfall beror naturligtvis på behovet av olycksfallsunderstöd, men även därpå, att arbetarens sunda rättsmedvetande reagerar mot, att dessa olycksfall äro uteslutna från ersättning.

Arbetaren har svårt att komma från det resonemanget, att han vid gången till och från arbetet är sysselsatt så att säga för arbetsgivarens räkning eller i rörelse i dennes intresse — vid gången till arbetet är väl detta åtminstone odisputabelt händelsen — eller i vart fall, att tvånget att förflytta sig till och från hemvisten har ett sådant oupplösligt samband med arbetet, att olycksfallen vid dessa förflyttningar böra ersättas av arbetsgivaren.

Även vid en sådan för övrigt icke dyrbar utvidgning av försäkringsplikten skall det givetvis uppstå gränsfall, som bli svåra att bedöma. En mängd fall, som nu väcka bekymmer icke minst hos dem, som vid tvist skola döma över dem, falla emellertid bort. Ett tillräckligt klagande uttalande i motiveringen till eventuell lagändring torde vara nog för att gardera sig mot anspråk på ersättning för sådana olycksfall, som påtagligen icke ha med själva färden till och från arbetet att skaffa.

Otvivelaktigt är, att olycksfallslagen efter vunnen erfarenhet behöver ytterligare »filas» i flera detaljer, vilket man kan förvänta skola ske vid den revision av densamma, som Kungl. Maj:t icke lär kunna underlåta att anbefalla socialförsäkringskommittén att göra i samband med nya sjukkasselagen. Vid denna revision lär försäkringsrådets för närvarande dock väl korta erfarenhet även komma att rådfrågas.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta följande ändringar i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete:

§ 6. Har arbetare skadats till följd av olycksfall i arbetet eller vid färd till och från detsamma, skall, på grund av försäkringen, etc.

§ 9. — — — — —

Överstiger den årliga arbetsförtjänsten 2,500 kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning. Understiger den årliga arbetsförtjänsten 500 kronor, skall den beräknas till detta belopp.

§ 37. — — — — —

dock att den dagliga sjukpenningen skall utgå med följande belopp, nämligen

- a) 2 kronor, — — — — —
- b) 2 » 25 öre, — — — — —
- c) 2 » 75 » — — — — —
- d) 3 » 50 » — — — — —

Vid principiellt bifall till motionen torde utskottet välvilligt verkställa redaktionella förbättringar.

Stockholm den 17 januari 1919.

Knut A. Tengdahl.

